Krooniline kopsuhaigus – KOK

Lugeja Tallinnast soovis rohkem teada kopsuhaigusest nimega KOK, mis diagnoositi tema abikaasal.

Krooniline obstruktiivne (ahendav) kopsuhaigus on pidevalt progresseeruv haigus. Selle tagajärjeks on pöördumatud muutused kopsudes ja hingamisteedes. Tänapäeval on KOK maailmas üks levinumaid haigusi.

Haiguse tekkepõhjused on suitsetamine, harvem töötamine tolmuses keskkonnas, kontaktid hingamiselundeid ärritavate või mürgiste ainetega. Haigus avaldub enamasti pärast 50. eluaastat.

Süvenevad haigusnähud

Haiguse kulg on hiiliv. Suitsumehe köhale lisandub aastate jooksul pea märkamatult õhupuudus, langeb koormustaluvus. Haiguse arenedes tugevneb haigetel õhupuudus ja tekib hingeldus juba väikesel füüsilisel pingutusel, näiteks riietumisel. Perioodiliti võib KOK ägeneda, sellega kaasub palavik, köha tugevneb ja röga muutub mädaseks.

Siiski on see haigus välditav, sest peamine riskitegur on suitsetamine (nii aktiivne kui passiivne). Tervistkahjustaval kutsetööl tuleb kasutada kaitsevahendeid (tolmumask, respiraator või filtreeriv gaasitorbik).

Õigeaegne ravi

Väga tähtis on esimeste nähtude puhul arsti poole pöörduda, et haiguse diagnoosimine ja ravi ei hilineks. Kahjuks ei ole sellel haigusel põhjuslikku ravi. Haiguse süvenemist pidurdab suitsetamisest loobumine. Haigust leevendav põhiravim on inhaleeritavad bronhilõõgastid. Neid tuleb kasutada regulaarselt. Bronhilõõgastitel on erinev toimemehhanism ning nad erinevad toime kiiruse ja kestuse poolest. Õhupuuduse hoo korral sobivad bronhe kiiresti laiendavad ravimid.

Kopsufunktsiooni parandamiseks ja õhupuudushoo ennetamiseks tarvitatakse pika aja vältel bronhide ahenemist ära hoidvaid ravimeid. Raskematel juhtudel kasutatakse ka hormoone, mis pärsivad hingamisteede põletikku haiguse ägenemise ajal.

Mõnikord kombineeritakse eri toimemehhanismiga bronhilõõgasteid. Rakendatakse ka kodust hapnikravi, kui on tekkinud hingamispuudulikkus. Enne koduse hapnikuravi alustamist määratakse haiglas sobiv hapnikukogus veregaaside muutuste pideva jälgimise alusel. Hapnikravi on väga vajalik, sest kaugele arenenud haigusvormi korral kannatavad haiged pideva hapnikuvaeguse all.

Obstruktiivse kopsuhaiguse peamiseks tekitajaks

Ägenemiste korral on vajalik ka bakteritevastane ravi. Sel moel on võimalik KOKi haigete elukvaliteeti tunduvalt parandada.

NAOMI LOOGNA

Lapitekimüsteerium, vihje nr 14

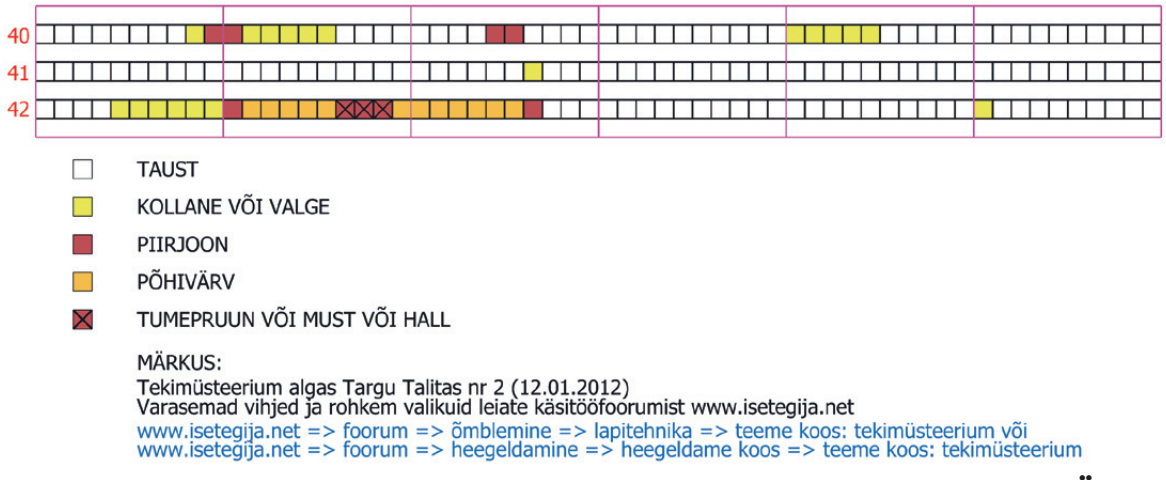

KARIN GÜLDERE